

Вугляр Оксана,
студентка 4 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: **Стендер С.В.,**
к.е.н., доцент кафедри обліку, оподаткування та
технологій електронного бізнесу,
Подільський державний аграрно-технічний
університет,
м. Кам'янець-Подільський

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОБЧИСЛЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Економічна ситуація на підприємствах України вимагає від суб'єктів господарської діяльності своєчасного прийняття ефективних управлінських рішень. Зробити це неможливо без достовірної, належним чином обробленої та підготовленої для управління інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства. Інструментом для одержання такої інформації виступає система бухгалтерського обліку.

Автоматизація обліку підвищує ефективність і прискорює процес обробки даних, надає оперативну інформацію для прийняття рішень. Тому досить часто доцільно впроваджувати автоматизовану систему обліку не з метою отримання глобального результату, а для того, щоб вирішити ряд локальних проблем.

Завдяки комп'ютеризації бухгалтерського обліку є можливість в межах одного синтетичного рахунку одержати декілька різних розрізів аналітики, які різносторонньо відображають первинну інформацію. В аналітичних рахунках інформація групується та узагальнюється в інтересах управління за певними ознаками. Тут значно підвищується інформаційна ємність системи рахунків та можливості більш детального і глибокого аналізу інформації.

Отже, комп'ютеризація та автоматизація обліку на підприємстві надає ряд переваг для управлінського обліку, серед яких:

- оперативне введення інформації, її обробка і формування вихідної інформації;
- безпосереднє забезпечення контролю інформації;
- збільшення швидкості обміну інформацією між управлінськими органами і керованими об'єктами;
- скорочення ручної праці, пов'язаної з розрахунками аналітичних показників і заповненням форм внутрішньої бухгалтерської звітності;
- зменшення витрат часу на підготовку інформації;
- значне вдосконалення самого процесу організації обліку та формування показників бухгалтерської звітності.

Для того, щоб облікова інформація однозначно сприймалась тими, хто брав участь в її підготовці на підприємстві, і тими, хто брав участь в її підготовці на підприємстві, і тими, хто її використовує, вона повинна задовольняти наступним вимогам: достовірність, значимість, суттєвість, консервативність, повнота, порівнянність і постійність.

Єдиний процес комплексного управління підприємством в загальному вигляді забезпечується шляхом здійснення планування, прогнозування, аналізу і контролю. Інтенсифікація зернового господарства неможлива без комплексної механізації виробництва зерна. Вона є основою для впровадження інтенсивних та індустріальних технологій вирощування, забезпечує зростання продуктивності праці при виробництві зерна. Забезпечення господарств надійною системою машин (тракторів, пристроїв та знарядь, комбайнів та інше) дає змогу якісно і в оптимальні агротехнічні строки виконувати всі види робіт, що сприяє підвищенню врожайності зернових і значно зменшує втрати зерна при збиранні врожаю.

За даними наукових досліджень при збиранні врожаю зернових культур на п'ятий день після повного досягання втрати зерна не перевищують 3-4 %, а вже на десятий день вони зростають на 17-20 %. Також важливим заходом по

зниженню собівартості виробництва зерна – це підвищення організації трудового процесу [1, С. 37].

Важливим резервом підвищення економічної ефективності зернового виробництва є поліпшення якості зерна, особливо за рахунок високоврожайних твердих сортів пшениці з високим вмістом білка (15-17 %) і клейковини (28-43 %).

Розглянемо спосіб зниження собівартості озимої пшениці – виберемо новий сорт озимої пшениці Яртань 60. Він характеризується високою врожайністю при тих самих затратах на насіння. Це пшениця низькоросла (75-80 см), хоча у сприятливих умовах наводиться, як середньоросла і може досягти 102 см. Сорт стійкий до вилягання і осипання, зимостійкість і посухостійкість добрі. Визначається холодостійкістю у весняний період, добре переносить весняні приморозки. Сорт стійкий до ураження бурєю іржею, толерантний до борошнистої роси. Борошномельні та хлібопекарські властивості високі, у зерні вміст білка становить 14,2 – 15,8 %, клейковини — 28,4 – 33,6 %. Високоврожайний, урожайність може досягати до 76,3 ц/га. За типом вирощування і вимогами до умов вирощування сорт можна віднести до універсальних. Помітно реагує на підвищений агрофон, може вирощуватись після кращих і посередніх попередників. Пластичний щодо строків сівби, але найвищу продуктивність формує за умов сівби в другій половині оптимальних.

Візьмемо урожайність, валовий збір, об'єм реалізації, собівартість та ціну реалізації середні за 3 роки для розрахунку табл. 1. Отже за рахунок впровадження цього сорту урожайність озимої пшениці підвищиться на таку величину (урожайність озимої пшениці у середньому за три роки становить 20 ц/га):

$$\Delta = 20 * 0,25 = 5 \text{ ц/га}$$

0,25 – це науково обґрунтований процент підвищення врожайності за рахунок впровадження нового, високоврожайного, пристосованого для наявних умов середовища, сорту.

**Прогноз собівартості озимої пшениці на 2020 р. у ТОВ «Козацька
долина 2006» Дунаєвецького району Хмельницької області**

Показники	2019 р.	Прогноз. 2020 р.	Прогноз у % до 2020 р.
Урожайність, ц/га	20	30	150
Валовий збір, ц	12669,7	19004,6	150
Ціна реалізації 1 ц, грн.	50,0	50,0	100
Об'єм реалізації, ц	12000,0	18000,0	150
Виручка від реалізації, тис. грн.	600,0	900,0	150
Собівартість продукції, тис. грн.	239,08	354,2	148,2
Собівартість реалізованої продукції тис. грн.	227,64	337,32	148,2
Собівартість 1 ц продукції, грн.	18,87	18,64	98,8
Собівартість 1 ц реалізованої продукції, грн.	18,97	18,74	98,8
Прибуток, тис. грн.	372,36	562,68	151,1
Рентабельність, %	143,8	166,8	-

За рахунок того, що будуть дотримуватись всі агротехнічні умови посіву, вирощування і збирання врожаю, з дотриманням встановлених строків, урожайність можна також підвищувати на 25 %.

$$\Delta = 20 * 0,25 = 5 \text{ ц/га}$$

За рахунок підвищення ефективності організації трудового процесу, скорочення кількості працівників витрати на оплату праці можна скоротити на 0,23 грн. на 1 ц продукції.

Виходячи з цього, що витрати на оплату праці скоротяться на 0,23 грн. на 1 ц продукції, то відповідно загальний розмір витрат буде становити:

$$18,87 - 0,23 = 18,64 \text{ грн./ц}$$

При збереженні тієї самої площі посівів і тій самій ціни реалізації, але з урахуванням заходів дані по 2020 р. зміняться так:

- урожайність, валовий збір, об'єм реалізації і виручка від реалізації збільшиться на 50 %;
- собівартість продукції і собівартість реалізованої продукції збільшиться на 48,2 %;

- прибуток збільшиться на 51,1%, або на 190,32 тис. грн.;
- рентабельність збільшилась на 23 %.

Але цей прогноз не можна назвати точним, бо на валовий збір і якість зерна впливають не тільки економічні (господарські) фактори, а і природні, які за останні кілька років стали непередбачувальними.

Список використаних джерел

1. Завгородній В.П. Формування інтегрованої бази даних для управління, обліку і контролю діяльності підприємства. Бухгалтерський облік і аудит, 2017. № 6. С. 38-39.
2. Калюга Є. Проблеми організації внутрішньогосподарського контролю за місцями виникнення витрат та центрами відповідальності. Вісник податкової служби України, 2015. № 17. С. 39-42.
3. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник. Таврійський державний агротехнологічний університет. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2018. 230 с.